

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Febr. 1874, kl. 12 midd.

Konstitutions-Utskottets Memorial med bestämmande till hvilket Utskott hänvisning bör ske af en motion om tillerkännande af vissa uppgifna rättigheter åt hållskjutsentreprenör, som icke tillika är innehafvare af gammalt gästgifverihemman.

Rörande ofvannämnda, inom Andre Kammaren af Herr *Per Nilsson* från Norrbottens län väckta och af Kammaren till Lag-Utskottet remitterade motion (N:o 61) har detta senare Utskott i utlåtande den 3 innevarande Februari (N:o 4) förklarar, att enär ämnet för motionen icke vore att hänföra till allmän civil-, kriminal- eller kyrkolag likasom ej heller till de i 57 § Regeringsformen afsedda kommunallagar, samt förslaget följaktligen icke fölle inom omfånget för Lag-Utskottets i grundlagarne utstakade verksamhet, föränläts Utskottet att motionen till Andre Kammaren återlemna; hvarefter Kamrarne vid samtidig föredragning den 7 Februari af detta utlåtande stannat i olika meningar, i det att Förste Kammaren ansett motionen vara af sådan beskaffenhet, att den borde af Tillfälligt Utskott behandlas, men Andre Kammaren deremot, med vidhållande af sin åsigt om motionens beskaffenhet att tillhöra Lag-Utskottets handläggning, beslutat att till sistberörda Utskott motionen återförvisa.

I anledning häraf tillkommer det Konstitutions-Utskottet, likmätigt 38 § Riksdags-ordningen, att bestämma till hvilket Utskott ifrågavarande motion rätteligen bör hänvisas; och har Konstitutions-Utskottet för sådant ändamål tagit närmare kännedom om innehållet af motionen med dertill hörande bilagor.

Bih. till Riksd. Prot. 1874. 3 Saml. 2 Häft.

Af dessa handlingar inhemtas, hurusom motionären till utgångspunkt för sitt förslag tagit Kongl. Maj:ts nådiga bref den 24 Januari 1865 angående skjutsningsbesvärets ordnande. Genom berörda bref har Kongl. Maj:t, efter det fråga blifvit väckt om rätt för Dess Befallningshafvande att i sammanhang med beslut om skjutsentreprenads införande äfven meddela föreskrift om flyttning af skjutsstation, i nåder förklarar, att, då sådan flyttning befundes kunna verkställas utan att angränsande skjutslag förnärmades genom betydligare utsträckning eller förkortning af deras skjutshåll, och äfven resandes herbergerande och förplägning kunde å den föreslagna nya stationen behörigen tillgodoses, samt *flyttningen vore utförbar utan att de friheter, räntor eller andra dylika förmåner, som blifvit förut varande gästgifverier i laga ordning tillerkände, från dem borttoges*, förflyttningen finge ske för den tid, entreprenadkontraktet vore gällande. Detta sistnämnda, här ofvan med kursiv stil utmärkta vilkor har motionären förmenat leda dertill, att de inom Sverige befintliga hållskjutsningslag underkastas utgifter, betydligt öfverstigande det belopp, som blefve erforderligt derest med entreprenads öfvertagande finge obetingadt följa rättighet till gästgifverihållning; och som motionären ansett uppenbart, att, i fall gästgifverihållning fortfarande skall uteslutande tillkomma de gamla gästgifverihemmanens innehafvare, hållagen måste antingen underkasta sig gästgifverihemmans innehafvarnes pretentioner, hvilka af motionären uppgifvas blifva med hvarje år mer och mer orimliga, eller ock sjelfve utgöra hållskjutsningen, hvilket åter skulle hindra jordbrukets framåtskridande, har motionären föreslagit, att lagbestämmelse måtte göras derom, "att, då hållskjutsningsentreprenad öfvergår å annan person, än gammalt gästgifverihemmans innehafvare, den nye entreprenören i och med detsamma samt utan särskildt förbehåll från dennes sida må anses ega rätt förflytta skjutsningsstationen till sitt eget hem, der detsamma är så beläget, att angränsande skjutslag icke förnärmas genom betydligare förlängning eller förkortning af deras skjutshåll, äfvensom att tillgodose resande och deras hästar med föreskrifna husrum, sängar och lagstadgad förplägning."

Såsom ett ytterligare stöd för sitt påstående om behovet af ett lagstadgande i den föreslagna syftningen har motionären företett ett af Kongl. Kammarcollegium den 27 Februari 1873 meddeladt och, enligt motionärens uppgift, af Kongl. Maj:t fastställt utslag i ett genom besvär till Kongl. collegii pröfning hänskjutet mål emellan egaren af ett till gästgifvaregård anslaget hemman, klagande, och entreprenören för skjutsningsbestyret vid samme gästgifvaregård, förklarande; utvisande berörda utslag, att Kongl. collegium på den grund, bland annat, att klaganden ostridigt skulle förnärmas i sin lagliga rätt om han ej finge innehafva den gästgifveribefattning, som tillkomme egaren af onförmälda hemman så länge han densamma behörigen

fullgjorde, förklarar klaganden berättigad att vid den omtvistade gästgifveribefattningen fortfarande varda bibehållen.

Af hvad sålunda förekommit torde otvetydigt framgå, att motionären med sitt förslag företrädesvis åsyftat en inskränkning eller ett uttryckligt upphäfvande af den i så väl allmänna lagen, 28 kap. 3 och 8 §§ Byggningsbalken, som särskilda författningar innehafvarne af gamla gästgifverihemman tillförsäkrade rättighet "att herberge, mat eller dricka för vägfärande falt hålla"; och då följaktligen det af motionären framställda förslag faller inom civil-lagstiftningens område, finner Utskottet

ifrågavarande motion vara af beskaffenhet att böra af Lag-Utskottet behandlas.

Stockholm den 24 Februari 1874.

Å Utskottets vägnar:

TH. MUNCK AF ROSENSCHÖLD.

Reservation:

af Herr *Rydin*.

Herr *Björkenstam* har velat tillkännagifva, att han icke öfvervarit detta ärendes behandling inom Utskottet.
